

deres ref: 201836351

vår ref: 19-2023

Oslo, 12.5.2023

Høringsinnspill – Melding med forslag til konsekvensutredningsprogram for Sarp 2 kraftverk i Sarpsborg kommune, Viken

Saken gjelder bygging av Sarp 2 kraftverk i Sarpsborg kommune og foreslått konsekvensutredningsprogram fremlagt av Hafslund Eco vannkraft AS. Ved å bygge nytt kraftverk vil den totale slukeevnen kunne økes med 350 – 500 m³/s. Kraftverket vil benytte eksisterende inntaksdam og vil ikke føre til nye reguleringer.

Innledningsvis ønsker Norske Lakseelver å spille inn at det vil være viktig å utrede og belyse den samlede belastningen eksisterende reguleringer og ny utbygging vil ha på nedre Glomma og Ågårdselva. Hensynet til laks, sjøørret, ål og miljøtilstanden i vassdraget må ivaretas og om mulig søkes forbedret, jf. vedtatte, regionale miljømål. Som en premiss for å regne en aktivitet som miljøforsvarlig¹, mener vi at det bør legges opp til at Sarp 2-kraftverket drives etter prinsippet om mønsterpraksis, eller det som kan regnes som *beste tilgjengelige driftsmetoder eller teknikker* (BAT), som er nærmere beskrevet både i det internasjonale og norske miljøregelverket. Det bør også være en forutsetning at nye vannkraftetableringer er i tråd med både EUs vanddirektiv og EUs taksonomi for bærekraftig økonomisk aktivitet.

Under har vi satt opp våre forslag til utredninger:

- Det må gjøres en grundig kartlegging av dagens tilstand på den berørte strekningen etter f.eks. miljødesign-metodikk, som tar for seg tilgjengelig habitat, fordeling av ulike habitat og eventuelle hydrologiske begrensninger eller utfordringer.
  - Er det flaskehals for fiskeproduksjon på det berørte strekket mellom Sarpsfossen og utløp ved Storhaug i dag?
  - Hvordan vil økt slukeevne og redusert vannføring, som en konsekvens av Sarp 2, påvirke dette området og fiskens ulike habitat?
  - Vil drift av et nytt kraftverk forsterke eventuelle flaskehals?
  - Hvordan vil redusert vannføring og endret vannføringsdynamikk påvirke gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk på strekningen fra Sarpsfossen til utløp ved Storhaug? Dette må kartlegges og aktuelle avbøtende og kompenserende tiltak må utredes
- Det bør planlegges for en miljøbasert vannføring mellom inntakspunkt og utløpspunkt.
- Det må utredes gode løsninger for å sikre vannføring og forhindre raske vannstandsendringer nedstrøms Sarpsfossen ved driftsstans.
- Det opplyses om at prosjektet vil kunne endre vannfordelingen til Ågårdselva. Det bør derfor utredes hvordan dette vil kunne påvirke vannføringen til ulike årstider, særlig med tanke på

¹ KLD, *Naturmangfoldloven kapittel II – alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk*, veileder, 2016.

at lav vintervannføring allerede er identifisert som begrensende faktor for fiskeproduksjonen i elva.

- Hydrologiske påvirkninger og endringer i strømningsmønster ved utløpspunkt må utredes
- Det må utredes og planlegges en løsning som forhindrer at oppvandrende fisk går inn i eller blir stående ved utløpet fremfor å vandre vider opp mot Sarpsfossen.
- Det må avklares hvorvidt gyteområder nedstrøms Storhaug blir påvirket av nytt utløpspunkt
- Det bør utarbeides en plan for avbøtende og kompenserende tiltak, samt kompensering av tapte eller forringede fiskeplasser som følge av nytt kraftverk
- Påvirkning på vassdraget i anleggsperioden må utredes og avbøtende tiltak planlegges

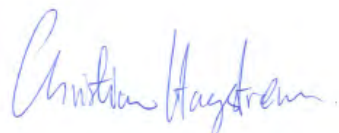
Norske Lakseelver vil også understreke viktigheten av samkjørt drift med de tre eksisterende kraftverkene, for å opprettholde tilstrekkelig vannføring og forhindre tørrlegging og stranding av fisk nedstrøms kraftverkene.

Avslutningsvis oppfordrer vi til involvering og god dialog med det lokale forvaltningslaget, Nedre Glomma og omland fiskeadministrasjon (NGOFA), slik at de kan bidra med sin kompetanse og lokalkunnskap i planleggingen og den videre prosessen.

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Generalsekretær
Norske Lakseelver

Christian Hagstrøm
Fagsjef vassdragsforvaltning
Norske Lakseelver